

кількості колосся, але з в результаті компенса-торного ефекту – з невеликою кількістю зерен.

З іншими ознаками продуктивність корелювала лише в 2018 р. Зокрема, з висотою рослин ($r=0,47$) та довжиною колоса ($r=0,48$). З масою 1000 зерен, стійкістю до вилягання та тривалістю вегетаційного періоду кореляція була відсутня в усі роки дослідження.

Щодо взаємозв'язків між окремими ознаками, то в усі роки встановлено істотну позитивну кореляцію продуктивної кущистості з масою зерна з підгону ($r=0,81, 0,76$ і $0,49$), кількості зерен з

основного колоса – з масою зерна з нього ($r=0,77, 0,85$ і $0,49$). В 2018 р. та 2019 р. визначено тісну позитивну кореляцію висоти рослин та довжини колоса ($r=0,68$ і $0,60$), лише в 2018 р. – істотну негативну кореляцію маси 1000 зерен з тривалістю вегетаційного періоду ($r=-0,46$).

Таким чином, за всі три роки встановлено позитивний зв'язок продуктивності з масою зерна з основного колоса та з підгону, за два роки – з продуктивною кущистістю. За цими ознаками є можливим ефективний добір високопродуктивних рослин.

УДК 633.15:006.015.5(477.51)

Іващенко Ю.В., магістр

Завадська О.В., кандидат с.-г. наук, доцент кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: zavadska3@gmail.com

ДОСЛІДЖЕННЯ ЯКОСТІ ЗЕРНА КУКУРУДЗИ РІЗНИХ ГІБРИДІВ, ВИРОЩЕНОГО В УМОВАХ СВК «ЗОРЯ» ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Кукурудза – належить до найпоширеніших культур світового землеробства. Серед основних сільськогосподарських культур вона посідає перше місце з валового збору зерна і на другому за площами посіву. Існує велика кількість факторів, які можуть впливати на урожай, причому багато з них можна контролювати та змінювати, забезпечуючи тим самим необхідні кліматичні та ґрунтові умови. Одним з таких факторів є післязбиральна доробка зерна. Тому до завдань досліджень входила оцінка якості насіння кукурудзи різних гібридів перед закладанням на тривале зберігання.

У ході виконання магістерської роботи було досліджено початкову якість та закладено на зберігання зерно трьох гібридів кукурудзи імпоротної селекції (оригінатори – «Syngenta», «DEKALB», «KWS»), а саме: 'Феномен', 'ДКС 3730' та 'Каньйонс'. Кукурудзу вирощували в умовах СВК «Зоря» Чернігівської області Сосницького району, розташованого у зоні Полісся України. Необхідні аналізи зерна проводили в умовах навчально-наукової лабораторії кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б.В. Лесика НУБіП України.

Підтримання, насамперед високої посівної якості, є головною умовою технологій зберігання та доробки насіння. Насіння кукурудзи всіх

досліджуваних гібридів за органолептичними показниками відповідало вимогам діючого стандарту – було у здоровому стані, не зіпріле, мало запах, властивий здоровому зерну (без затхлого, плісеневого, солодового та інших сторонніх запахів), відповідний блиск, колір. За чистотою насінневої матеріал також відповідав вимогам діючого стандарту.

Натура – показник, що свідчить про виповненість зерна. У зерні кукурудзи досліджуваних гібридів, вирощених в умовах СВК «Зоря», натура була середньою і становила 735-750 г/л. Найвищим цей показник був у насіння гібриду 'ДКС 3730'. Вологість зразків перед закладанням на тривале зберігання не перевищувала рекомендованих 14 % і коливалася в межах 13-14%.

Важливе значення для зерна насінневого призначення мають маса 1000 зерен, схожість, енергія проростання зерна, оскільки ці показники впливають на можливість отримання дружніх, вирівняних сходів. Маса 1000 зерен досліджуваних гібридів коливалася в межах 300-320 г, а схожість – 81-85%. Найвищими ці показники на початок зберігання були у насіння гібриду 'ДКС 3730'.

Таким чином, перед закладанням на зберігання, найвищі показники якості мало зерно кукурудзи гібриду 'ДКС 3730'.